

Collegebesluit

Org. onderdeel: MO/SZ/BL
 Opsteller: J.H. Melles
 User-id: MELJ Tel: 5542

Onderwerp:
**VOORTGANG IMPLEMENTATIE PARTICIPATIEWET EN
 TOTSTANDKOMING WERKBEDRIJF**

Toelichting:

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Om in Amersfoort per 1 januari 2015 de Participatiewet te kunnen uitvoeren, moet een aantal stappen genomen worden. Deze stappen vragen ook om samenwerking met de regiogemeenten. De regionale portefeuillehouders Werk en Inkomen hebben een aantal processtappen afgesproken om te komen tot een adequate en efficiënte voorbereiding op en implementatie van de Participatiewet, de inrichting van het Werkbedrijf en een visie op de toekomst van RWA/Amfors. Stap 1 is reeds eerder teruggekoppeld aan de raad. De uitwerking van stap 2 en 3 komen in deze peilnota aan de orde. We peilen de raad over de voorgestelde contouren van het Werkbedrijf, de voorgestelde werkwijze inzake het re-integratiebeleid, hoe we de samenhang met de WMO in acht nemen en de wijze waarop we de communicatie met de doelgroepen vorm willen geven.

Het college besluit:

1. De peilnota 'Voortgang implementatie Participatiewet en totstandkoming Werkbedrijf' vast te stellen

2. De raad te vragen zich uit te spreken over de in de onderhavige nota genoemde peilpunten

Reg.nr. 4774725
 Datum 05-09-2014

Afdoening
Motie / Toezegging **Uit Raad**
datum:

M nr. M-.....
 T DOCS nr. besluitenlijst:

Verantwoordelijk
Ambtenaar **Datum** **Paraaf**

■ Afdelingshoofd

9 sept.
2014

■ Controller

10/9/14

■ GMT

10/9/14

Collegebehandeling

■ agenderen voor datum: 16-9-2014

■ agendastuk

hamerstuk

geheim

embargo datum: tijd:

Verantwoordelijk
Portefeuillehouder **Datum** **Paraaf**
Akkoord

burgemeester

weth. Buijtelaar

weth. Houwing

weth. Van den Berg

■ weth. Tigelaar

10/9

weth. Imming

weth. ---

Advies De Raad

■ De Ronde

■ Peiling

Voorbereiding besluit

Het Besluit

Raadsinformatiebrief

geen

Collegebesluit d.d.:

conform
 aangehouden
 vervallen

PEILING

Van : Burgemeester en Wethouders
Aan : gemeenteraad
Portefeuillehouder : Wethouder M. Tigelaar

Reg.nr. : 4754381
Datum : 6 augustus 2014

TITEL

Voortgang implementatie Participatiewet en totstandkoming Werkbedrijf

PEILPUNTEN

In het kader van de voortgang vragen wij u of u met ons van mening bent dat:

1. Het Werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Amersfoort een netwerkorganisatie moet worden;
2. We onze huidige werkwijze inzake het re-integratiebeleid en de inzet van instrumentarium moeten voortzetten en deze zullen aanvullen met een beperkt aantal nieuwe instrumenten en voorzieningen;
3. We de samenhang met de decentralisatie AWBZ/WMO voldoende in acht nemen.

AANLEIDING

Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Met de Participatiewet komt er één regeling voor mensen die kunnen werken, maar daarbij ondersteuning nodig hebben. Het streven is om zoveel mogelijk mensen te laten meedoen op de arbeidsmarkt, bij voorkeur met regulier werk. De uitvoering van de Participatiewet ligt primair bij de gemeenten, maar ook werkgevers en werknemers hebben zich met het Sociaal Akkoord verbonden aan de doelstelling van de Participatiewet om de komende jaren zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Om in Amersfoort per 1 januari 2015 de Participatiewet te kunnen uitvoeren, moet een aantal stappen genomen worden. Deze stappen vragen ook om samenwerking met de regiogemeenten.

We hebben uw raad met raadsinformatiebrief 2014-23 geïnformeerd over de tussen de regionale portefeuillehouders Werk en Inkomen afgesproken uitgangspunten en processtappen, om te komen tot een adequate en efficiënte voorbereiding op en implementatie van de Participatiewet, de inrichting van het Werkbedrijf en een visie op de toekomst van RWA/Amfors. Stap 1 is bij raadsinformatiebrief 2014-57 aan u teruggekoppeld. De uitwerking van de stappen 2 en 3 komen in deze nota aan de orde.

In stap 2 en 3 hebben we de volgende onderwerpen opgepakt en uitgewerkt:

- Wat heeft welke doelgroep nodig;
- in beeld brengen instrumentarium/voorzieningen (Wat hebben we al en wat is nog nodig; aanvullend en door- en nieuw te ontwikkelen);
- de samenhang met de decentralisatie WMO/AWBZ;
- wat heeft het Werkbedrijf aan instrumenten nodig om te kunnen slagen;
- de start van de inrichting van het Werkbedrijf;
- het opstellen van een werkplan communicatie.

BEOOGD EFFECT

Met inbreng van uw raad de voorbereidingen voor de implementatie van de Participatiewet verder vorm te geven, zodat we op 1 januari 2015 uitvoering kunnen geven aan deze wet.

ARGUMENTEN

1.1 Met het Werkbedrijf gaan we door op de al ingeslagen weg van regionale samenwerking

Met de komst van de Participatiewet wordt regionale samenwerking van nog groter belang. In het Sociaal Akkoord is afgesproken dat er 35 werkbedrijven komen, gelieerd aan de 35 arbeidsmarktregio's waarvan Amersfoort er één is. In de arbeidsmarktregio Amersfoort werken we al samen met de gemeenten Baarn, Bunschoten en Soest, Leusden, Woudenberg en Nijkerk. Amersfoort is centrumgemeente en daarmee volgens het Sociaal Akkoord de voorzitter van het Werkbedrijf. De vorming van een regionaal Werkbedrijf per arbeidsmarktregio is wettelijk verankerd in de Participatiewet. Het Werkbedrijf moet de schakel gaan vormen tussen mensen met een arbeidsbeperking en de extra banen in de arbeidsmarktregio Amersfoort waarover in het Sociaal Akkoord afspraken zijn gemaakt. De Werkkamer heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd voor de vorming en het functioneren van het Werkbedrijf (bijlage 1a). We zijn voornemens deze uitgangspunten over te nemen. Een belangrijk uitgangspunt bij de vorming van het Werkbedrijf is dat we voortbouwen op al bestaande en goed functionerende samenwerkingsvormen. In de regio Amersfoort hebben we al een goed functionerend Werkgeversservicepunt (WSP) waarin relevante partijen samenwerken om een eensluidende dienstverlening aan werkgevers én werknemers te kunnen bieden. Wij zijn voornemens om dit WSP de opdracht die het Werkbedrijf heeft te laten uitvoeren (primaar doel is de match tussen arbeidsgehandicapten en garantiebanen). Het Werkbedrijf is daarbij 'aanjager' en heeft een sturende functie. Hoe we de contouren van het Werkbedrijf precies voor ogen hebben kunt u lezen in bijlage 1.

1.2 Voorkomen moet worden dat er parallelle structuren worden ingericht

Het Werkbedrijf kan, conform het advies van de landelijke Werkkamer, als een netwerkoverleg worden georganiseerd (geen gebouw, geen directeur, geen medewerkers), met een vertegenwoordiging vanuit het portefeuillehouderoverleg (in ieder geval wethouder Amersfoort, want voorzitter/trekker arbeidsmarktregio), vanuit de sociale partners, de vestigingsmanager van het UWV, de trekker van het Werkgeversservicepunt regio Amersfoort (WSP) en een vertegenwoordiging vanuit het regionaal beleidsoverleg. In de arbeidsmarktregio Amersfoort wordt het WSP inmiddels door alle regiogemeenten omarmd en zij nemen hieraan deel¹, naast UWV en werkgevers. Daarnaast werkt het WSP samen met re-integratiebureaus, scholen in de regio, de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (S-BB, voorheen kenniscentra) en de afdeling Economische Zaken van de gemeente Amersfoort. Veel van deze partners zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep WSP. Ook RWA gaat deelnemen in (de stuurgroep van) het WSP. De stuurgroep komt 5x per jaar bij elkaar en zet de grote lijnen voor het WSP uit. Het WSP kan, naast de reguliere targets die jaarlijks worden vastgesteld, de match van arbeidsgehandicapten met de garantiebanen uit het Sociaal Akkoord en (deels) de andere faciliteiten die onder het Werkbedrijf vallen (zie bijlage 1), uitvoeren. Daarmee volgen we het advies van de Werkkamer om gebruik te maken van reeds bestaande en goed werkende samenwerkingsvormen en voorkomen we dat er parallelle structuren worden ingericht. Omdat relevante arbeidsmarktpartijen al vertegenwoordigd zijn in (de stuurgroep van) het WSP, kan het Werkbedrijf als netwerkoverleg beperkt blijven tot enkele partijen en daarmee in omvang; er is immers samenwerking met andere partijen via het WSP. In bijlage 1 vindt u een verdere uitwerking van de contouren van het Werkbedrijf Arbeidsmarktregio Amersfoort.

2.1 Onze huidige werkwijze op het gebied van re-integratie- en activeringsbeleid biedt adequate handvatten voor de uitvoering van de Participatiewet

De invoering van de Participatiewet heeft tot gevolg dat gemeenten hun doelgroep die toe geleid moet worden naar de arbeidsmarkt uitgebreid zien. Mensen die voorheen een beroep konden doen op de WSW (Wet sociale werkvoorziening) of de Wajong (Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten) vallen per 1 januari mogelijk onder de Participatiewet. De prognose voor Amersfoort is dat er bovenop het huidige aantal bijstandsccliënten (op grond van de Wet werk en bijstand (WWB)) (circa 3200 per juli 2014) in 2015 ongeveer 50 personen zullen instromen uit voornoemde doelgroepen (regionaal ca.90). Dit zullen over het algemeen mensen zijn die een arbeidsvermogen hebben tussen de 30 en 80%. Wajongers met een arbeidsvermogen van minder dan 30% en van wie de verwachting is dat ze nooit actief aan het arbeidsproces zullen gaan deelnemen, blijven ook in de toekomst onder het UWV vallen. Een beperkt aantal mensen dat vanaf 1 januari 2015 onder het gemeentelijke regime komt te vallen zal gebruik moeten of kunnen gaan maken van beschutte werkplekken. De inschatting is dat de doelgroep bestaande uit mensen

¹ In de Stuurgroep WSP zijn de gemeenten Amersfoort en Soest vertegenwoordigd.

die voor 1 januari 2015 een WSW-indicatie (Wet sociale werkvoorziening) zou hebben gekregen uit ongeveer 15 mensen zal bestaan (regionaal ca. 35). Een deel daarvan zal slechts kunnen functioneren op een beschutte werkplek.

Als onderdeel van de bestuurlijke procesafspraken krijgt RWA/Amfors na elke stap de uitkomsten voorgelegd ter bespreking en toetsing aan de eigen ervaringen. We hebben in dat kader stap 1: de doelgroepenanalyse aan Amfors voorgelegd. Over de te verwachten toekomstige omvang van de doelgroepen zijn RWA/Amfors en de gemeenten het in grote lijnen eens.

De nieuwe doelgroep is qua omvang zeer beperkt ten opzichte van de huidige doelgroep. Daarnaast is er qua situatie, beperkingen en afstand tot de arbeidsmarkt van de nieuwe doelgroep een forse overlap met onze huidige doelgroep. We hebben een groot aantal profielschetsen van de doelgroep gemaakt en ons huidige instrumentenpalet doorgelicht. Op basis daarvan denken we met het bestaande instrumentarium, aangevuld met een aantal nieuwe instrumenten en voorzieningen, goed uit de voeten te kunnen waar het de ondersteuning van de nieuwe doelgroep betreft. In bijlagen 2 vindt u een toelichting op onze huidige werkwijze, een instrumentenoverzicht en een beknopt aantal profielen. De nieuwe instrumenten en voorzieningen, zoals loonkostensubsidie en loonwaardebepaling, jobcoaching, no risk-polis, beschut werken, jobcarving², enz. zullen worden ontwikkeld in samenwerking met de regiogemeenten binnen het Werkbedrijf.

3.1 Waar samenhang met de andere decentralisaties in het sociaal domein is, zullen we die optimaal benutten

Op twee punten is specifiek sprake van samenhang met de WMO, te weten (arbeidsmatige) dagbesteding en samenwerking binnen en met de wijkteams. Daarnaast wordt in het brede veld van Werk en Inkomen vanzelfsprekend op meerdere onderdelen samengewerkt. Eén van de uitgangspunten binnen de beweging in het sociaal domein is dat zoveel mogelijk burgers op enigerlei wijze participeren. Binnen de doelgroep van de Participatiewet is een klein aantal personen dat niet in staat is te werken (0-30% arbeidsvermogen), zelfs niet als dit onder permanente begeleiding op een beschutte plek is. Dan is eventueel een vorm van dagbesteding nog mogelijk. De groep die gebaat zou zijn bij een vorm van dagbesteding is echter groter. Er bestaat in dit opzicht beperkte overlap met de doelgroep van de AWBZ/WMO. Dit onderdeel wordt door de afdeling Arbeidsintegratie van de hoofdafdeling Sociale Zekerheid voor de hele doelgroep (Participatiewet en AWBZ/WMO) gecoördineerd en uitgevoerd.

We werken op onderdelen nauw samen met de wijkteams. Voorzieningen op het gebied van werk en inkomen worden niet door het wijkteam verstrekt. Dit gebeurt op stedelijk niveau. Wél is er een duidelijke relatie mee. Immers, het hebben van een inkomen en het kunnen participeren (via werk, activering of dagbesteding) doen het beroep op zorg verminderen. Wanneer de grootste zorgen m.b.t. inkomen en/of werk zijn weggenomen ontstaat er ruimte om te werken aan andere problemen. Dus samenwerking tussen Sociale Zekerheid (SZ) en de wijkteams is van belang.

KANTTEKENINGEN

2.1 De nasleep van de crisis is een complicerende factor

De komende jaren zullen we nog last hebben van de nasleep van de crisis. Het ingezette economische herstel is kwetsbaar en werkgevers zullen voorlopig terughoudend zijn als het gaat om het aannemen van personeel. Deze situatie maakt het lastig om werkgevers zover te krijgen ook banen/werkplekken te creëren voor arbeidsgehandicapten in het kader van het Sociaal Akkoord. Het succes van de doelstellingen van het Sociaal Akkoord, alsmede van onze uitvoering in het kader van het re-integratie- en activeringsbeleid is sterk afhankelijk van de economische conjunctuur.

² Jobcarving is het creëren van een functie door (bij)taken uit (verschillende) andere functies samen te brengen tot één takenpakket dat past bij de mogelijkheden van een arbeidsgehandicapte. Jobcarving neemt bovendien andere medewerkers eenvoudig maar tijdrovend werk uit handen.

FINANCIËN

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet wordt de financiering van de WSW en de re-integratie overgeheveld naar het deelfonds Sociaal domein. Deze middelen worden ontschot beschikbaar gesteld; gemeenten mogen zelf bepalen hoe deze middelen verdeeld worden onder de taken binnen het sociaal domein.

Het participatiebudget is opgebouwd vanuit verschillende verdeelmodellen met afzonderlijke verdeelfactoren. In dit (ontschotte) budget zijn middelen voor het zittende bestand WSW en voor re-integratie opgenomen. In de raadsinformatiebrief 'Participatiebudget 2015 en informatie over verdeelmodellen participatiebudget' (2014-073) bent u hierover nader geïnformeerd. De omvang van deze budgetten beschikbaar voor re-integratie en WSW en de voorgenomen besteding op hoofdlijnen is opgenomen in onderstaande tabel.

Beschikbare budgetten uitvoering Participatiewet

bedragen x €1.000; +/- = nadeel	2015	2016	2017	2018
Begroting				
Re-integratie klassiek en nieuwe doelgroep	4.316	4.491	4.590	4.828
WSW en dekking tekorten RWA	21.001	19.437	18.091	16.893
Totaal begroting	25.317	23.928	22.681	21.721
Dekking				
Participatiebudget, onderdeel				
-zittend bestand WSW	20.050	18.157	16.327	14.761
-re-integratie	4.316	4.491	4.590	4.828
Algemene middelen	700	800	800	800
Onttrekking voorziening WWB	251	480	964	1.332
Totaal dekking	25.317	23.928	22.681	21.721

Onderstaand wordt bovenstaande tabel nader toegelicht.

Onderdeel re-integratie

Het rijksbudget voor het re-integratiedeel bedraagt in 2015 ruim € 4,3 miljoen. In 2011 bedroeg dit nog ruim €8,9 mln. Op basis van het relatieve aandeel van Amersfoort in het macrobudget 2015 hebben wij berekend dat dit budget kan oplopen tot € 4,8 miljoen in 2018. Dit zijn indicatieve berekeningen. Het relatieve aandeel van Amersfoort in de middelen binnen het participatiebudget voor re-integratie kan namelijk dalen als gevolg van de gewijzigde verdeelfactoren (zie ook raadsinformatiebrief 2014-073). Met het re-integratiebudget wordt een toenemend aantal mensen bediend vanwege de nieuwe instroom vanuit de Participatiewet.

Onderdeel zittend bestand WSW

De door het Rijk ontvangen bijdragen voor de huidige WSW'ers worden één op één doorbetaald aan de RWA. Als gevolg van de verwachte afbouw van de taakstelling daalt het beschikbare budget de komende jaren van € 20 miljoen in 2015 naar € 14,8 miljoen in 2018 (zie verder ook raadsinformatiebrief 2014-073).

Bijdragen RWA begroting 2014

Naast de budgetten voor de uitvoering van de WSW, zijn er sinds de begroting 2013–2016 ook bijdragen door de gemeente voor dekking van de tekorten van RWA in de gemeentebegroting geraamd. De destijds op basis van de inzichten van de Wet werken naar Vermogen ingeschatte bijdragen aan RWA komen gedeeltelijk ten laste van de algemene middelen. De resterende tekorten dienen te worden gedekt vanuit het Participatiebudget.

Bijdragen RWA o.b.v. concept begroting RWA 2015

Recentelijk is de concept meerjarenbegroting van RWA 2015 – 2018 ontvangen. De geraamde meerjarige bijdragen voor Amersfoort zijn hierin als volgt geraamd:

Jaar	bijdrage Amersfoort (x 1.000)	Aanspraak re integratiebudget
2015	951	251
2016	1.280	480
2017	1.764	964
2018	2.132	1.332

Wij zullen de concept begroting RWA 2015 beoordelen. Begin oktober zullen wij, voorzien van ons advies, uw zienswijze hieromtrent vragen. Vooralsnog - uitgaande van de cijfers in de concept-begroting RWA - is er sprake van een uit het re-integratiebudget te financieren tekort van € 0,25 miljoen in 2015 tot ruim € 1,3 miljoen in 2018. Dit betekent dat er minder budget overblijft voor de re-integratie van de bestaande en nieuwe doelgroepen. Om de kosten voor re-integratie van genoemde groepen te kunnen dekken wordt de voorziening WWB aangewend om budgetten de eerste jaren te handhaven op begrotingsniveau. De stand van de voorziening WWB bedraagt per 1 januari 2014 € 3,5 miljoen.

Wij verwachten dat de beschikbare re-integratiemiddelen, tezamen met de gemeentevoorziening WWB (Participatiebudget), voldoende zijn om de kosten voor re-integratie in de eerste jaren van de Participatiewet te dekken. Hierbij doen zich wel risico's voor, namelijk: de gevolgen van de verdere wijziging van het verdeelmodel voor het Participatiebudget in de toekomst en mogelijk oplopende WSW-tekorten. Deze risico's kunnen leiden tot verder oplopende gemeentelijke bijdragen.

Nadere financiële uitwerking

De nadere financiële uitwerking van de invoering van de Participatiewet, het re-integratiebeleid en de vorming van een Werkbedrijf worden bij de uitwerking van de processtappen berekend en in het vierde kwartaal van 2014 aan u voorgelegd. Hierbij worden ook de financiële gevolgen van de RWA-begroting 2015-2018 meegenomen.

VERVOLG

De volgende door de portefeuillehouders afgesproken processtappen (5 en 6) zullen in het vierde kwartaal verder worden uitgewerkt en aan uw raad worden voorgelegd. Het betreft in stap 5 een onderzoek naar welke partijen betekenisvol zijn waar het gaat om de inzet van de benodigde (aanvullende) instrumenten en voorzieningen (bij deze stap wordt ook de rol van Amfors actueel). Stap 6 wordt gelijktijdig opgepakt. Deze stap betreft het toewerken naar een toekomstperspectief voor Amfors.

Tegelijk met de verdere uitwerking van deze processtappen zullen we mede met uw input naar aanleiding van deze peiling de inrichting van het Werkbedrijf vormgeven en gaan we verder met de voorbereidingen voor en de implementatie van de Participatiewet.

De invoering van de Participatiewet betekent ook dat er acht verordeningen moeten worden vastgesteld. De wet bestaat uit een rechtmatigheidsdeel en een doelmatigheidsdeel. Bij de rechtmatigheid gaat het om de Wet maatregelen WWB, die opgaat in de Participatiewet en gezien kan worden als de polisvoorwaarden voor mensen die onder de Participatiewet vallen. Het doelmatigheidsdeel heeft betrekking op de wijze waarop we de doelgroep van de Participatiewet kunnen ondersteunen bij het aan het werk komen en blijven. De verordeningen die gericht zijn op de rechtmatigheid moeten op 1 januari 2015 zijn vastgesteld. Op het gebied van de doelmatigheid verwachten we van het Rijk op onderdelen nog nadere, lagere regelgeving. Daarom kiezen we ervoor om de verordeningen op dit gebied later aan uw raad ter vaststelling voor te leggen. Daarbij maken we gebruik van de ruimte in de wet; deze verordeningen moeten uiterlijk op 1 juli 2015 zijn vastgesteld. Wij zullen uw raad ter vaststelling van de verordeningen die op 1 januari 2015 van kracht moeten zijn, een voorstel doen in De Ronde van 18 november 2014. De overige verordeningen zullen wij zo spoedig mogelijk daarna, maar voor 1 juli 2015 ter vaststelling aan u voorleggen.

BETROKKEN PARTIJEN /COMMUNICATIE

De Cliëntenraad Sociale Zekerheid van de gemeente Amersfoort, regiogemeenten, ketenpartners en stakeholders op het gebied van Werk en Inkomen. De communicatie met deze partijen vindt plaats conform een werkplan communicatie dat in lijn is met de communicatieaanpak voor de overige veranderingen in het Sociaal Domein. In dit werkplan is speciale aandacht voor de communicatie met de doelgroep, waarop de invoering van de Participatiewet grote impact kan hebben. Deze burgers worden op maat en persoonlijk geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlagen

- 1. Contouren Werkbedrijf
 - 2. Werkwijze re-integratiepraktijk en instrumentenoverzicht
-